

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/205/2018
Identifikačné číslo spisu:	3515204047
Dátum vydania rozhodnutia:	19.10.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3515204047.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci manželky F. F., bývajúcej v L., zastúpenej JUDr. Vladimírom Fraňom, advokátom so sídlom v Novom Meste nad Váhom, Haškova č. 18, proti manželovi C. F., bývajúcemu v H., zastúpenému JUDr. Mgr. Vladimírom Gallom, PhD., advokátom so sídlom v Bratislave, Ševčenkova č. 28, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom Y. F., nar. I. a B. F., nar. I., zastúpených opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 9 P 66/2015, o dovolaní manžela proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 19. apríla 2017 sp. zn. 5 CoP 17/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 2. decembra 2016 č. k. 9 P 66/2015-121 prvým výrokom manželstvo účastníkov uzavreté I. rozviedol; druhým výrokom zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať a spravovať majetok detí v bežných veciach budú obaja rodičia; tretím výrokom upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že tento je oprávnený sa stretávať počas každého párneho víkendu od piatku od 16.00 hod. do nedele do 17.00 hod., každú nepárnu stredu od 14.00 hod. do 18.30 hod., počas letných školských prázdnin, počas jarných školských prázdnin, cez vianočné sviatky, veľkonočné sviatky s tým, že matka detí je povinná deti pripraviť a odovzdať v určený čas otcovi detí v mieste svojho bydliska a otec je povinný deti vrátiť v určenom čase v mieste bydliska matky; štvrtým výrokom zaviazal otca platiť výživné na mal. Y. po 90 eur mesačne, na mal. B. po 80 eur, vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky detí, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva; posledným výrokom vyslovil, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 19. apríla 2017 sp. zn. 5 CoP 17/2017 odvolanie otca maloletých detí proti druhému výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o zverení detí do osobnej starostlivosti matky odmietol. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku ohľadom úpravy styku

otca s maloletými deťmi zmenil tak, že otec je oprávnený stykať sa s oboma deťmi a/ počas každého párneho víkendu od piatka od 16.00 hod. do nedele do 17.00 hod., b/ každú nepárnu stredu v čase od 14.00 hod. do 18.30 hod., c/ počas letných školských prázdnin od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod. každého roka, od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 18.00 hod. každého roka, pričom počas letných školských prázdnin od 1.7. do 31.8. každého roka neplatí úprava styku podľa bodu a/ a b/, d/ počas jarných školských prázdnin vždy od štvrtka od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., pričom počas jarných školských prázdnin neplatí úprava styku podľa bodu a/ a b/, e/ cez vianočné sviatky v párnom roku od 26.12. od 9.00 hod. do 1.1. nasledujúceho nepárneho roku do 18.00 hod., v nepárnom roku od 23.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 16.00 hod., v párnom roku od 2.1. od 9.00 hod. do 6.1. do 17.00 hod., pričom počas zimných školských prázdnin neplatí úprava styku podľa bodu a/ a b/, f/ každý párný rok počas Veľkonočných sviatkov od Veľkonočnej soboty od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod., pričom v tomto období neplatí úprava styku podľa bodu a/ a b/ s tým, že matka detí je povinná deti pripraviť a odovzdať v určený čas otcovi detí v mieste svojho bydliska a otec je povinný deti vrátiť v určenom čase v mieste jej bydliska. Odvolacie konanie vo vzťahu k štvrtému výroku rozsudku súdu prvej inštancie zastavil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie manžel - otec maloletých detí.

4. Manželka vo vyjadrení k dovolaniu manžela navrhla, aby dovolací súd dovolanie ako nedôvodné zamietol. Opatrovník maloletých sa k dovolaniu manžela nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolaním je v danom prípade napadnuté rozhodnutie vydané v konaní o rozvod manželstva a v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých; tieto konania sú upravené v § 92 až § 100 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a v § 111 až § 122 CMP. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého „na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak“.

7. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 v § 429 ods. 1 veta druhá CSP ustanovuje, že dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom; výnimkou sú len dovolania spísané dovolateľmi uvedenými v § 429 ods. 2 CSP. V tomto zmysle CMP neustanovuje „inak“.

8. Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

9. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 naďalej vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP), zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (navyše) požaduje, aby podané dovolanie bolo spísané advokátom, teda osobou, ktorá je zapísaná v zozname vedenom Slovenskou advokátskou komorou (tento zoznam je dostupný na internetovej stránke www.sak.sk).

10. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

11. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

12. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie väd podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných väd, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie väd dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

13. V danom prípade je z obsahu spisu zrejmé, že dovolateľ, ktorý nemá právnické vzdelanie, podal prostredníctvom najvyššieho súdu dovolanie, v ktorom uvádzal, že je zastúpený advokátkou E. Y.. Na dovolaní však absentoval podpis advokátky a rovnako sa v prílohe nenachádzala plná moc udelená právnej zástupkyňi dovolateľom. Súd prvej inštancie dovolateľa následne vyzval, aby v lehote 15 dní predložil súdu plnú moc udelenú advokátke na jeho zastupovanie v dovolacom konaní. Dovolateľ na výzvu súdu reagoval tým, že súdu prvej inštancie oznámil, že advokátke plnú moc odvolal a plnú moc na jeho zastupovanie v dovolacom konaní udelil advokátovi JUDr. Mgr. Vladimírovi Gallovi, PhD., pričom priložil aj plnú moc. Súd prvej inštancie následne predložil spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie.

14. Najvyšší súd po štúdiu spisu, vzhľadom k tomu, že z dovolania manžela vyplývalo, že ho podáva prostredníctvom advokátky E. Y., pričom však bolo podpísané osobne dovolateľom, chýbal podpis advokátky a chýbala aj plná moc udelená advokátke na zastupovanie v dovolacom konaní, vrátil dovolací súd spis súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie na základe pokynu najvyššieho súdu vyzýval E. Y., aby súdu v lehote 8 dní oznámila, či zastupovala dovolateľa pri podaní dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu a či dovolanie spísala. E. Y. súdu prvej inštancie oznámila, že predmetné konanie je pre ňu neznáme a žiadne dovolanie v danej veci nespísovala.

15. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením zo 14. júna 2018 č. k. 9 P 66/2015-266 (napriek tomu, že bol riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní), dovolateľa opätovne vyzval, aby v lehote 10 dní odstránil vady dovolania a predložil plnú moc udelenú advokátke E. Y. na zastupovanie v dovolacom konaní, nakoľko dovolanie bolo podpísané osobne dovolateľom a chýba podpis advokátky a plná moc udelená advokátke na zastupovanie v dovolacom konaní, prípadne aby súdu preukázal, že má právnické vzdelanie. Na predmetné uznesenie súdu reagoval právny zástupca dovolateľa, ktorý súdu prvej inštancie opätovne oznámil, že dovolateľ už súdu predložil plnú moc udelenú jemu na zastupovanie dovolateľa v dovolacom konaní.

16. Súd prvej inštancie v predkladacej správe poznamenal, že dovolanie nebolo spísané advokátom a dovolateľ nepreukázal, že sám má právnické vzdelanie.

17. Skutočnosť, že dovolanie nebolo spísané advokátom, má v danom prípade kľúčový význam. I keď dovolateľ predložil súdu prvej inštancie plnú moc udelenú advokátovi na jeho zastupovanie v dovolacom konaní, dovolanie týmto advokátom však nebolo spísané. Súčasná právna úprava CSP v § 429 ods. 1 CSP okrem povinného právneho zastúpenia dovolateľa advokátom vyslovene požaduje, aby podané dovolanie bolo zároveň ním spísané a podpísané, pričom všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne.

18. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že v danom prípade nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP, a preto nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Z týchto dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie manžela podľa § 447 písm. e/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

19. Dovolací súd o nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.